

Zaostavština Zlatana Vaude u Muzikološkom institutu SANU

– Arhivska građa –

Sažetak

U ovom radu će biti predstavljena zaostavština kompozitora i dirigenta Zlatana Vaude (1923–2010), jedna od mnogobrojnih koje se čuvaju u Arhivu Muzikološkog instituta SANU. Zaostavština je popisana i signirana tokom 2020. godine, a pretežno je čine štampane muzikalije. Raznovrsnost građe koja se nalazi u tom fondu prikazuje širok spektar interesovanja i delatnosti kompozitora. Naime, tu se nalaze kompozicije pisane za različite sastave, te najveće celine predstavljaju muzika za decu (pretežno dečje horove), kompozicije za solo instrumente, ali i za različite kamernе sastave. S obzirom na to da je zaostavština sistematizovana, biće analitički predstavljene i opisane jedinice koje čine ovu skromnu zbirku veoma dragocenom. Uz tekst će biti priložen i popis građe koja se nalazi u Arhivu Muzikološkog instituta SANU.

Ključne reči: Zlatan Vauda, Arhiv Muzikološkog instituta SANU, kompozitorska zaostavština, dečja horska muzika, štampane muzikalije

Uvod

Arhivska građa je važan izvor za proučavanje prošlosti, koji može obilovati vrednim informacijama kada se istražuju određeni istorijski procesi ili životi posebnih i istaknutih ličnosti. „Pod „arhivskom građom smatra se sav izvorni i reprodukovani (pisani, crtani, štampani, fotografisani, filmovani, fonografisani ili na drugi način zabeleženi) dokumentarni materijal značajan za istoriju i druge naučne oblasti, za kulturu uopšte, za nastale društvene potrebe, za materijal sačinjen u radu svih društvenih subjekata, građanskih pravnih

lica i pojedinaca, bez obzira na to kad i gde je nastao“ (Lekić 2006, 29). U arhivima, građa se može izdvojiti u posebne celine ili fondove. Tako se fond jedne određene ličnosti ili porodice povezuje u jednu celinu, koja se karakteriše kao kategorija ličnog fonda. Skup povezanih dokumenata koji se odnose na život i rad jedne osobe koja je imala značajnu ulogu u društveno-političkom životu smatra se ličnim fondom (Lekić 2006, 29).

U Muzikološkom institutu SANU počeci prikupljanja arhivske građe vode do imena muzikologa i pijanistkinje Stane Đurić-Klajn (1905–1986), koja je učestvovala u formiranju arhiva te naučne institucije.¹ Građa arhiva je veoma bogata i raznovrsna, kako u oblasti muzikologije, tako i u oblasti etnomuzikologije, a nju čine:

- notni materijal, literarna svedočanstva, odlikovanja i drugi predmeti, fotografije (Vasić 2010, 72);²

- fonoteka, koju čine „gramofonske ploče, kasete i kompakt diskovi, terenski snimci tradicionalne narodne i crkvene muzike na voštanim pločama, žičanim kalemovima, magnetofonskim trakama, audio-kasetama i mini-diskovima, i snimci muzike srpskih kompozitora 19. i 20. veka“ (Lajić-Mihajlović 2010, 141);

- fond kompozitorskih zaostavština.

„Arhiv i Fond zaostavština Instituta broje unikatne rukopise i prepise, stara izdanja, prepisku, dnevnike, neobjavljene biografske i autobiografske beleške, diplome, zvanična akta, koncertne programe i drugu dokumentaciju“ (Milanović 2010, 101). Međutim, iako je arhivska građa Instituta obimna i raznovrsna, najveću celinu čini fond kompozitorskih zaostavština sačinjen od ličnih fondova istaknutih pojedinaca srpske muzičke istorije. Svaka zaostavština govori za sebe i oštro oko radoznalog istraživača u njima će pronaći zanimljive, neobične i korisne informacije o ličnosti, životu i delu kompozitora kog istražuje.

¹ Detaljnije u: Roksanda Pejović, *Muzikolog Stana Đurić-Klajn: istoriografska, esejistička i kritička delatnost*, Beograd, Muzikološki institut SANU – Udruženje kompozitora Srbije, 1994; Mina Božanić, „Zaostavština Stane Đurić-Klajn u Muzikološkom institutu SANU“, u: *Zbornik Matice srpske za scenske umetnosti i muziku* 55, ur. Zoran T. Jovanović, Novi Sad, Matica srpska, 2016, 91–106.

² Ovakvu kategorizaciju građe načinio je saradnik Muzikološkog instituta u svom radu: Aleksandar Vasić, „Arhiv Muzikološkog instituta SANU : Kolekcija dokumenata, autografa, prepisa, starih notnih izdanja i fotografija“, u: *Muzikologija* 10, ur. Katarina Tomašević, Beograd, Muzikološki institut SANU, 2010, 71–100.

Zlatan Vauda (1923–2010)

U srpskoj muzičkoj istoriji, pored domaćih umetnika, istakli su se i muzičari koji nisu srpskog porekla, ali su svoj život i muzičko delo gradili i stvarali u Srbiji. Među njima su bili i slovenački muzičari koji su aktivno učestvovali na muzičkoj sceni Beograda posle Drugog svetskog rata. Njihovo učešće u srpskom muzičkom životu traje već više od sto godina u kontinuitetu. Raznovrsnost delatnosti muzičara Slovenaca u Beogradu sagledava se počev od istaknutih kompozitora, muzičkih umetnika svih profila, muzičkih pedagoga – od nastavnika u osnovnim školama do profesora Muzičke akademije (sada Fakulteta muzičke umetnosti) – te do članova profesionalnih orkestara i horova. I po broju, a pre svega po značaju i kvalitetu, slovenački muzičari su dali veoma značajan i zapažen doprinos razvoju srpske muzičke kulture (Jakšić 1989, 31).

U istoriji srpske muzike mogu se izdvojiti trojica slovenačkih kompozitora koji su svojom delatnošću ostavili poseban trag, i to su Davorin Jenko (1835–1914), Mihovil Logar (1902–1998) i Zlatan Vauda (1923–2010). Najmlađi među spomenutim slovenačkim muzičarima koji su živeli i stvarali u Srbiji, kompozitor i horski dirigent Zlatan Vauda, rođen je 1923. godine u mestu Šmarjeti kod Maribora, a u Srbiji se trajno nastanio za vreme Drugog svetskog rata. Kompoziciju i dirigovanje upisao je 1947. godine na Muzičkoj akademiji u Beogradu, u klasi Marka Tajčevića, koji je prepoznao njegov potencijal za bavljenje muzikom. Nakon završene Muzičke akademije (sada Fakulteta muzičke umetnosti), Zlatan Vauda bavio se kompozitorskom, pedagoškom i izvođačkom delatnošću. Od 1952. do 1986. godine bio je dirigent Dečjeg hora Radio-televizije Beograd. Dugogodišnji posvećeni rad rezultirao je velikim brojem dela u njegovom opusu namenjenom ovom mediju. Tokom godina, hor je postigao izuzetno visok kvalitet izvođaštva, koji je prevazišao standardne okvire muzičkog stvaralaštva dečjeg ansambla. Sa ovim horom Vauda je nastupao na mnogim festivalima kako u Srbiji, tako i u inostranstvu. Neki od tih festivala su Dubrovačke letnje igre, BE-MUS, Zmajeve igre, Veliki školski čas u Kragujevcu itd. Dečji hor je pod Vaudinom dirigentskom palicom izveo veliki broj dela lokalnih autora, pa je tako ovaj ansambl dao važan doprinos za umetnički i muzički život zemlje, kao i promociju i afirmaciju domaćeg kompozicionog stvaranja (Sabo 2015, 89–90).⁵ Dugogodišnji rad sa Dečjim horom odražava se u Vaudinim brojnim pesmama za decu, kao i u dečjoj operi *Ježeva kućica* (1957), prema istoimenoj priči Branka Čo-

⁵ Prim. prev. T. Trajković.

pića (Kodela i dr. 2006, 10). Premda se iz celokupnog Vaudinog opusa najčešće izdvajaju dečji horovi, njegovo stvaralaštvo obuhvata oko 300 dela koja su komponovana za solo instrumente i ansamble, što govori o širokim interesovanjima kompozitora za različite muzičke forme i doživljaje.⁴ Pored horske muzike, značajan doprinos se ogleda i na polju kamerne muzike. Neke od najzapaženijih kompozicija su *Pasteli I i II* (za duvački kvintet), *Seanse I, II i III* (za klavirski trio), *Sonata brevis* (za klarinet i klavir) i, na kraju, zanimljiva kompozicija sa stihovima kineske poezije *Pokošeni osmesi* (za glas i duvački kvintet). Treba spomenuti i *Koncert za klarinet i orkestar*, koji je izveo Zubin Mehta sa Ernestom Ačkunom 1960. godine (Sabo 2004, 32).

O Zlatanu Vaudi pisali su njegovi savremenici, istaknuti teoretičari i muzikolozi u Srbiji. Sonja Marinković se u udžbeniku iz istorije srpske muzike za srednju muzičku školu u poglavlju o tendencijama u razvoju srpske muzike druge polovine XX veka osvrnula na život i delo Zlatana Vaude (Marinković 2008, 175). Anica Sabo je objavila razgovor sa kompozitorom u formi intervjuja za časopis *Novi zvuk* (Sabo 2004, 28–33), dok je Mirjana Živković u časopisu *ProMusica*, u rubrici Portret umetnika, napisala tekst povodom 40-godišnjice kompozitorskog rada i dodeljivanja Vukove nagrade za 1984. godinu Zlatanu Vaudi (Živković 1985, 4–5). Treba dodati još i to da je Vlastimir Peričić u svojoj knjizi *Muzički stvaraoci u Srbiji* pisao i o ovom umetniku, kao i to da je priložio muzičku analizu četiri njegove kompozicije (Peričić 1969, 563–566). Međutim, lik i delo Zlatana Vaude još uvek nisu izbledeli, pa se tako i danas o njemu piše. O tome svedoči tekst koji je nastao deset godina nakon njegove smrti, a kao spomen na njegov kulturno-umetnički rad. Iz njega se mogu saznati biografski podaci kompozitora, ali i pravci muzičkog mišljenja i promišljanja o životu i struci, a sve to iz pera Anice Sabo i kompozitorove ćerke Marije Vaude (Sabo 2020, 193–209).

Zaostavština Zlatana Vaude u Muzikološkom institutu SANU

Kao što smo spomenuli na početku rada, kompozitorske zaostavštine se u Muzikološkom institutu SANU prikupljaju, obrađuju i čuvaju od samog početka rada institucije (1948). Te zaostavštine čine manuskripti kompozicija najrazličitijih žanrova, skice i prepisi, pisma, koncertni plakati i programi, kao i štampana notna građa.

⁴ Interesantan prilog koji svedoči o značaju Vaudinog rada sa Dečjim horom Radio-televizije Beograd, a isto tako i o postignutim značajnim rezultatima, može se pronaći u tekstu M. S., „Dvostruki jubilej Zlatana Vaude“, u: *ProMusica* 119, ur. Đura Jakšić, Beograd, Udruženje muzičkih umetnika Srbije, oktobar 1983, 29–30.

U tom smislu najobimniju građu predstavljaju zaostavštine Petra Konjovića, Petra Krstića, Svetomira Nastasijevića, Jovana Bandura i Stevana Hristića, koje većim delom čine njihovi rukopisi, dok zanimljiv primer predstavljaju biblioteke Stane Đurić-Klajn i Mihaila Vukdragovića.⁵ U odnosu na pomenute, Vaudina zaostavština je nešto skromnijeg obima i sačinjena je pretežno od štampanih muzikalija.

Pregledom zaostavštine Zlatana Vaude saznaje se da je on 1991. godine Institutu poklonio određeni broj svojih dela, kako štampanih muzikalija, tako i fotokopija, koje je popisao i predao akademiku Dimitriju Stefanoviću, tadašnjem direktoru Muzikološkog instituta. Nakon Vaudine smrti, 2010. godine, kompozicije koje je darivao Institutu ostale su u arhivu kao njegova zaostavština.⁶ Godine 2020. zaostavština je revidirana, presložena i prepakovana, pa se sada nalazi u kutiji na kojoj je naznačeno da je to lični fond Zlatana Vaude.⁷ U novom, elektronskom popisu Vaudinih dela jedinice su složene hronološkim redom po vremenu nastanka. Postoje takođe i kompozicije bez datuma, pa su se one našle na kraju popisa.

Elektronski dokument sa popisom zaostavštine sadrži nekoliko rubrika. Prva je *Redni broj* i predstavlja pokazatelj broja različitih dela u zaostavštini. Treba naglasiti da u taj zbir nisu uračunati duplikati pojedinih kompozicija. Nakon rednog broja, nalazi se informacija o signaturi, koju čine inicijali kompozitora (ZV) odvojeni crtom od broja jedinice. Bitno je reći da broj jedinice nije istovetan rednom broju zbog toga što, na primer, postoji kompozicija u dva primerka, ali sa različitim godinama izdanja. S obzirom na to da su jedinice složene hronološkim redom, moralo je doći do odvajanja u popisu iako je reč o istoj kompoziciji. Sledeća rubrika je *Naziv/Kompozicija*. U njoj su beleženi podaci o nazivu dela ili pak o sadržaju dokumenta. Pored naziva kompozicija, označeni su i drugi autori – pesnici ili pisci na čiji je tekst komponovano neko delo. Logičan sled sastavljanja popisa zahtevao je podatak o sastavu za koji je delo napisano, pa je tako rubrika posle podatka o nazivu dodeljena podatku *Ansambl*. Jasno je naznačeno da li je delo komponovano za hor, solistu ili kamerni sastav. Kada je posredi kamerni sastav, navedeni

⁵ Detaljnije o zaostavštinama u: Biljana Milanović, „Fond kompozitorskih zaostavština u Muzikološkom institutu SANU“, u: *Muzikologija* 10, ur. Katarina Tomašević, Beograd, Muzikološki institut SANU, 2010, 101–139.

⁶ Popis dela koja je Zlatan Vauda poklonio Muzikološkom institutu SANU može se videti u arhivu ove ustanove, u okviru njegove zaostavštine, pod signaturama 3B-35 i 3B-36.

⁷ Popis zaostavštine Zlatana Vaude dat je u prilogu, na kraju rada (Prilog 1).

su svi instrumenti koji čine ansambl, dok je kod hora obeleženo za koji hor je pisano (muški, ženski, mešoviti ili dečji). Važan podatak za svaku jedinicu zaostavštine jeste i rubrika *Izdanje / Godina izdanja*, pa se u popisu mogu pronaći i ti podaci. Među kompozicijama i dokumentima postoje i oni koji nisu datirani, pa su u spisku ta polja ostala prazna/nepopunjena. U rubrici *Napomena* date su informacije koje nisu bile obuhvaćene u prethodnim poljima. Tu se nalaze podaci o broju primeraka, beleške i Vaudine posvete izvođačima i institucijama napisane na prvoj ili poslednjoj strani kompozicija.

Iz popisa kompozitorske zaostavštine Zlatana Vaude uočava se da je pretežno sačinjena od kompozicija za dečji hor, ali se među delima pronalaze i kompozicije za različite vrste ansambla, solo instrumente, mešoviti hor, pesme za glas i klavir, kao i jedan program koncerta, kratka biografija i oproštajna beseda (tekst). Ovde naglašavamo da je oproštajnu besedu (sa podnaslovom „jubilarni koncert“) pročitao Slobodan Atanacković na koncertu Dečjeg hora Radio-televizije Beograd održanom u Kolarčevoj zadužbini u Beogradu, povodom 40 godina Vaudinog umetničko-pedagoškog rada, 20. aprila 1986. godine.

Kada je reč o kompozicijama za solo instrumente, u zaostavštini Zlatana Vaude u Muzikološkom institutu SANU nalaze se po dva dela za klavir, flautu i klarinet: *Mala svita* (1952) i *Enklopija* (1971) za klavir, *Aforizmi* (1959) i *Kadenca* (1981) za B klarinet, *Estampa i Snovi* (1962) za solo flautu (štampan kao diptih). Iako se Vauda istakao kao kompozitor pesama za glas, u arhivu se mogu pronaći samo tri dela za glas i klavir, i to: *Četiri pesme za bas* (1976) na stihove Božidara Timotijevića, koje je posvetio čuvenom operskom i koncertnom pevaču Miroslavu Čangaloviću, *Devojačka sećanja* (1990) za mecosopran i klavir, na tekst Danice Petrović, i *Majko moja* (1984) za bariton i klavir. Zanimljiv je, međutim, način na koji kompozitor koristi glas u kombinaciji sa instrumentima i ponekad u netipičnim ansamblima. Jedna takva kompozicija je *Jesenji vetar* (1980) na tekst haiku poezije, napisana za ansambl koji u svom sastavu broji četiri izvođača – glas i tri instrumenta – pikolo flautu, violu i klavir. Pored toga, treba spomenuti i značajno delo, *Seanse III* (1974) za mecosopran i klavirski trio, u izdanju Udruženja kompozitora Srbije, koje se takođe nalazi u arhivu Muzikološkog instituta SANU.

Dela iz oblasti kamerne muzike, u kojima se Vauda pokazao kao inventivan stvaralac, takođe zauzimaju određeni deo njegove zaostavštine u Institutu. Ovom prilikom neće biti navedene sve kompozicije, već samo one koje smatramo da su najinteresantnije u pogledu izvođačkog sastava. *Nokturno* (1953), komponovan za flautu

i harfu/klavir, posvećen je Jakovu Srejoviću i Josipu Pikelju. Takođe su veoma poznati i izvođeni *Pasteli* I (1967) i II (1986) za duvački kvintet. Zanimljivo je istaći da je *Pastele* I kompozitor posvetio Beogradskom duvačkom kvintetu, i to u sastavu Miodrag Azanjac, Egon Gotvald, Ernest Ačkun, Stjepan Rabuzin i Marijan Bolfan. Vauda je na narodnu melodiju iz Pomurja (Slovenija) komponovao dva dela: *Plać matere* (1988) – za tri violončela i *Tužnu pesmu* (1984) – za tri flaute. Na kraju treba spomenuti i *Adagietto* (1984), pisan za neobičan ansambl: za duvačke instrumente, klavir, harfu, vibrafon, ksilofon i udaraljke.

Horska dela čine najveći deo ove zaostavštine. Ona broje dvadeset dečjih horova i četiri kompozicije za mešoviti hor. Ta dela koja je Vauda poklonio Muzikološkom institutu SANU čine samo jedan skromni deo njegovog celokupnog stvaralačkog opusa. Zbog njegove umetničke misije sa Dečjim horom Radio-televizije Beograd većina kompozicija za dečji hor posvećena je tom mediju. Neke od spomenutih kompozicija napisao je Zlatan Vauda, dok je dela drugih autora aranžirao za hor ili za hor sa pratnjom klavira. Jedna takva kompozicija je francuska pesma *Doviđenja, gospodine profesore*, koju je Vauda preradio za hor i klavir, tj. za solistu, hor i klavir. Ovo delo postoji u dva primerka – jedan je iz 1968. godine, a drugi iz 1985. godine, na kojem je autorova posveta Srpskoj akademiji nauka i umetnosti.

Još neki primeri kompozicija koje je Vauda preradio za hor sa pratnjom klavira su: *Nek svud ljubav sja* (1972) za dvoglasni hor, *Al je lep* (1984) na tekst Jovana Jovanovića Zmaja, *Jugoslavijo* (1989) na tekst S. Grozdanova, takođe u dva primerka, od kojih jedan ima posvetu Srpskoj akademiji nauka i umetnosti, *Himna Sv. Savi* (1991) Stevana Stojanovića Mokranjca, koju je Vauda preradio za jedno-glasni, dvoglasni i troglasni dečji hor i klavir, u izdanju organizacije Prijatelji dece Beograda. Pored prerada za dečji hor, Vauda je napisao i dosta originalnih dela, pa se primeri tog delovanja mogu pronaći u kompozicijama kao što je *Rukovet*, napisana za dečji hor. Među horskim kompozicijama koje se nalaze u njegovoj zaostavštini u Muzikološkom institutu ima više obrada i prerada kompozicija za decu nego njegovih autorskih. Međutim, to ne umanjuje vrednost ove kolekcije, jer su prerade majstorski urađene: njih je na taj način mogao da aranžira samo neko ko ima iskustva u radu sa dečjim horom i velikog znanja na polju opsega dečjih glasova i generalno mogućnosti jednog takvog ansambla.

Značajno je istaći dve horske kompozicije pisane za dečji hor iz 1977. i 1978. godine, a to su *Ljubavna lirika* i *Lirika*. *Ljubavna lirika* nastala je prema zapisu Miodraga Vasiljevića, a na melodije iz Crne Gore,⁸ što je obeleženo u notama. *Lirika*, sa podnaslovom *Tri madrigala*, sačinjena je, zapravo, od tri pesme na tekst Ive Andrića. To su *Tama*, *Sinoć* i *Jesenski predjeli*.

Poslednje što treba spomenuti iz zaostavštine Zlatana Vaude jeste nekoliko dokumenata koji svedoče o njegovoj ličnosti i muzičkoj delatnosti. Tu se, pre svega, misli na njegovu veoma sažetu biografiju, sa izborom dela i diskografijom, koju je sastavila Ana Kotevska, a izdalo Udruženje kompozitora Srbije. Reč je o dve fotokopije ovog izdanja na engleskom jeziku. Jedinica je nedatirana, ali donosi veoma korisne informacije i podatke. S obzirom na bogatu Vaudinu koncertnu delatnost, nije čudno što se u njegovoj zaostavštini nalazi i program koncerta Dečjeg hora Radio-televizije Beograd, kojim je rukovodio. Značajno je to što se u programu mogu pronaći podaci o dirigentu, horu i izvođačkom programu. Međutim, ne mogu se pro-

⁸ Miodrag A. Vasiljević (1903–1963) bio je srpski etnomuzikolog, melograf i muzički pedagog, profesor Muzičke akademije u Beogradu (danas Fakulteta muzičke umetnosti). Iz dugogodišnjeg melografskog rada nastali su zbornici narodnih melodija, među njima i *Narodne melodije Crne Gore* (Miodrag A. Vasiljević, *Narodne melodije Crne Gore*, Beograd, Muzikološki institut SANU – Naučno delo, 1965). Treba naglasiti da je reč o Staroj Crnoj Gori, koja se ne podudara sa granicama današnje istoimene države. Detaljnije u: Sanja Radinović, „Vasiljevićevi zbornici narodnih melodija: srpsko muzičko blago“, u: *Muzikologija* 20, ur. Jelena Jovanović, Ivana Medić, Beograd, Muzikološki institut SANU, 2016, 171–198.

naći informacije o tome gde je i kada koncert održan. Ovaj program se u arhivu čuva u dva primerka – jedan na engleskom, a drugi na srpskom jeziku.⁹

Zaključak

Kompozitorske zaostavštine predstavljaju za buduće generacije bogat izvor informacija o životu, radu i delu jedne ličnosti. Na osnovu zaostavštine Zlatana Vaude, primetno je da je na svim poljima kompozitorskog delovanja bio inventivan stvaralac. Iako je cilj ovog rada bio da se napravi koncizan pregled zaostavštine, nije se mogao izostaviti izbor pojedinih interesantnih dela, kako solističkih, tako i kamernih. Neophodno je takođe bilo govoriti i o delatnosti sa Dečjim horom Radio-televizije Beograd i o dečjoj muzici, kojoj je Vauda bio toliko posvećen.

Ovaj fond mogao bi biti zanimljiv istraživačima koji se bave muzikom XX veka, svima koji deluju na polju dečje muzike i dečjih horova, ali i dirigentima i aranžerima, koji neretko imaju potrebu za korigovanjem nekog dela u službi koncertne delatnosti.

Literatura

- Božanić, Mina. 2016. „Zaostavština Stane Đurić-Klajn u Muzikološkom institutu SANU“. *Zbornik Matice srpske za scenske umetnosti i muziku* 55: 91–106. Dostupno na https://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/ZMSSU_55.pdf.
- Jakšić, Đura (ur.). 1983. „Dvostruki jubilej Zlatana Vaude“. *ProMusica* 119: 29–30.
- Jakšić, Đura. Mart 1989. „Slovinci u srpskoj muzici (I)“. *ProMusica* 140: 31.
- Kodela, Slobodan A., Danijela Stojanović i Sonja Cvetković. 2006. *Slovinci muzičari u niškom kraju = Slovinci glazbeniki v Nišu in okolici*. Niš: Slovenačka kulturna zajednica „France Prešern“.
- Lajić-Mihajlović, Danka. 2010. „Fono zbirka Muzikološkog instituta SANU“. *Muzikologija* 10: 141–151. <https://doi.org/10.2298/MUZ1010141L>.
- Lekić, Bogdan. 2006. *Arhivistika*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Marinković, Sonja. 2008. *Istorija srpske muzike*. Beograd: Zavod za udžbenike.

⁹ Zahvaljujemo Mariji Vaudi na značajnim sugestijama i objašnjenjima koji su ovaj tekst učinili bogatijim, a popisanu arhivsku građu razjasnili.

- Milanović, Biljana. 2010. „Fond kompozitorskih zaostavština u Muzikološkom institutu SANU“. *Muzikologija* 10: 101–139. <https://doi.org/10.2298/MUZ1010101M>.
- Pejović, Roksanda. 1994. *Muzikolog Stana Đurić-Klajn: istoriografska, esejistička i kritička delatnost*. Beograd: Muzikološki institut SANU; Udruženje kompozitora Srbije.
- Peričić, Vlastimir. 1969. *Muzički stvaraoci u Srbiji*. Beograd: Prosveta.
- Radinović, Sanja. 2016. „Vasiljevićeve zbornice narodnih melodija: srpsko muzičko blago“. *Muzikologija* 20: 171–198. <https://doi.org/10.2298/MUZ1620171R>.
- Sabo, Adriana. 2015. „Skladatelji slovenskega rodu v Srbiji / Slovenački kompozitori u Srbiji“. *Slovenika* 1: 83–95. Dostupno na <http://slovinci.rs/adriana-sabo-skladatelji-slovenskega-rodu-v-srbiji/>.
- Sabo, Anica. 2004. „Tri akorda Zlatana Vaude: razgovor sa kompozitorom“. *Novi Zvuk* 23: 28–33.
- Sabo, Anica i Marija Vauda. 2020. „*NePOKOŠENI osmesi*: Zlatan Vauda (1923–2010)“. *Slovenika* 6: 193–209. Dostupno na <http://slovinci.rs/anica-sabo-marija-vauda-nepokoseni-osmesi-zlatan-vauda-1923-2010/>.
- Vasić, Aleksandar. 2010. „Arhiv Muzikološkog instituta SANU: kolekcija dokumenata, autografa, prepisa, starih notnih izdanja i fotografija“. *Muzikologija* 10: 71–100. <https://doi.org/10.2298/MUZ1010071V>.
- Vasiljević, Miodrag A. 1965. *Narodne melodije Crne Gore*. Beograd: Muzikološki institut SANU; Naučno delo.
- Živković, Mirjana. 1985. „Zlatan Vauda: povodom 40-godišnjice kompozitorskog rada i dodeljivanja Vukove nagrade za 1984. godinu“. *ProMusica* 125: 4–5.

Teodora Trajković
Muzikološki inštitut SANU
Beograd, Srbija
teodora.trajkovic93@gmail.com

ZAPUŠČINA ZLATANA VAUDE V MUZIKOLOŠKEM INŠTITUTU SANU

– Arhivsko gradivo –

V tem prispevku bo predstavljena zapuščina skladatelja in dirigenta Zlatana Vaude (1923–2010), ena med številnimi, ki se hranijo v Arhivu Muzikološkega inštituta SANU. Zapuščina je popisana in signirana v letu 2020, v njej pa se nahajajo predvsem tiskane muzikalije. Raznolikost gradiva, shranjenega v tem fondu, predstavlja širok spekter skladateljevih zanimanj in dejavnosti. Zajema, namreč skladbe pisane za različne sestave, in največje celote so glasba za

otroke (prevsem otroške zборе), skladbe za solo inštrumente, in tudi za različne komorne sestave. Glede na to, da je zapuščina sistematizirana, bodo analitično predstavljene in opisane enote, zaradi katerih je ta skromna zbirka zelo dragocena. K besedilu bo priložen tudi popis gradiva, ki se nahaja v Arhivu Muzikološkega inštituta SANU.

Ključne besede: Zlatan Vauda, Arhiv Muzikološkega inštituta SANU, skladateljska zapuščina, otroška zborovska glasba, tiskane muzikalije

Teodora Trajković
SASA Institute of Musicology
Belgrade, Serbia
teodora.trajkovic93@gmail.com

THE LEGACY OF ZLATAN VAUDA AT THE SASA INSTITUTE OF MUSICOLOGY

– Archival materials –

The paper presents the legacy of the composer and conductor Zlatan Vauda (1923–2010), one of the many collections held by the Archives of the SASA Institute of Musicology. The items from the legacy, which mostly contains printed musical scores, were inventoried and assigned accession numbers during 2020. The variety of materials in this collection shows a wide range of the composer's interests and activities. Namely, there are compositions written for various ensembles, and the major units are music for children (mostly children's choirs) and compositions for solo instruments, as well as those for various chamber ensembles. Since the legacy is systematized, the items that make this modest collection valuable will be analytically presented and described. The text is accompanied with a list of items held by the Archives of the SASA Institute of Musicology.

Keywords: Zlatan Vauda, Archives of the SASA Institute of Musicology, composer's legacy, children's choir music, printed musical scores

Primljeno / Prejeto / Received: 01. 07. 2021.
Prihvaćeno / Sprejeto / Accepted: 20. 10. 2021.

Prilog 1. Kompozicije Zlatana Vaude u Muzikološkom institutu SANU (štampane muzikalije i dokumenta)

Redni broj	Signatura	Naziv/Kompozicija	Ansambl	Izdanje / Godina izdanja	Napomena
1.	3B-1	<i>Mala svita</i>	Pianoforte	1952.	1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
2.	3B-2	<i>Nokturno</i> Jakovu Srejoviću i Josipu Pikelju	Za flautu i harfu/klavir	Beograd, IX 1953.	1 primerak + deonica flaute
3.	3B-3	<i>Aforizmi</i>	Solo klarinet (B)	Dunaj (Beč), VII 1959.	2 primerka, 1 sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
4.	3B-4	<i>Estampa</i> (Miodragu Azanjcu) <i>Snovi</i> (Tahiru Kulenoviću)	Flauta	Beograd, XII 1962.	1 primerak
5.	3B-5	<i>Pasteli 1</i>	Beogradskom duvačkom kvintetu (Azanjac, Gotvald, Ačkun, Rabuzin, Bolfan)	Beograd, 1967.	1 primerak
6.	3B-6	Pesma iz Francuske <i>Doviđenja, gospodine profesore</i>	Dečji hor Radio-televizije Beograd	1968.	1 primerak, za hor i klavir priredio Z. Vauda
7.	3B-7	<i>Sonata brevis</i> (tri stava)	Klarinet i klavir (izvod za klarinet solo + izvod za klarinet i klavir)	Beograd, 1968, izdanje autora	1 primerak
8.	3B-8	<i>Pripovetka</i>	Za trubu i klavir	1970.	1 primerak + deonica trube
9.	3B-9	<i>String quartet No. 2</i>	Gudački kvartet	1970.	1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
10.	3B-10	<i>Enkolpija</i>	Pianoforte	1971.	1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti

11.	3B-11	(Branko Karakaš) Himna miru	Dečji hor i klavir	Beograd, 1971.	1 primerak, uz note priložen je i poseban list sa tekstom pesme
12.	3B-12	Nek svud ljubav sja	Dečji hor Radio-televizije Beograd (dvoglasni hor)	1972.	1 primerak, za hor i klavir priredio Z. Vauda
13.	3B-13	Seanse III	Mecosopran i klavirski trio	Udruženje kompozitora Srbije, 1974.	1 primerak + deonice glasa i vl-vc
14.	3B-14	Četiri pesme za bas (B. Timotijević)	Bas i klavir	1976.	1 primerak, Miroslavu Čangaloviću
15.	3B-15	Ljubavna lirika (Crna Gora) (zapis M. Vasiljevića)	Mešoviti hor	1977.	1 primerak
16.	3B-16	(Ivo Andrić) Lirika Tri madrigala (Tama, Sinoć, Jesenski predjeli)	Mešoviti hor	Beograd, jesen, 1978.	1 primerak
17.	3B-17	Jesenji vetar Haiku poezija	Glas Flauta (pikolo, G-fl.) Viola Pianoforte	Jun, 1980.	1 primerak
18.	3B-18	Kadencia	Klarinet (B)	1981.	2 primerka, 1 sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
19.	3B-19	A. Dedić Pjesma o moru L. Paljetak	Dečji hor	Mart 1982.	1 primerak, za hor i klavir priredio Z. Vauda
20.	3B-19a	A. Dedić Pjesma o moru L. Paljetak	Solo dečji hor Za dečji hor i klavir	III 1982.	2 primerka, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
21.	3B-20	Frères Jaques – kanon	Za dečji hor	16. II 1983.	1 primerak, priredio Z. Vauda, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti

22.	3B-21	Radosav Graič Zdravica učitelju (B. Timotijevič)	Dečji hor i klavir	Oktobar 1983.	1 primerak, za hor i klavir priredio Z. Vauda, uz note priložen je i poseban list sa tekstom pesme
23.	3B-22	Petar Popović Al je lep (J. J. Zmaj)	Dečji hor i klavir	1984.	1 primerak, za hor i klavir priredio Z. Vauda
24.	3B-23	Tužna pesma Narodna – Pomurje, Slovenija	Za tri flaute	Beograd, 1984.	1 primerak
25.	3B-24	Adagietto	Za duvačke instrumente, klavir, harfu, vibrafon, ksilofon i udaraljke	Beograd, VI 1984.	1 primerak
26.	3B-25	Majko moja S. Dragičević	Bariton i klavir	30. XII 1984.	1 primerak
27.	3B-26	Pesma iz Francuske Doviđenja, gospodine profesore	Solo, hor i klavir	Beograd, mart, 1985.	1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
28.	3B-27	Slobodan Atanacković Zlatan Vauda Jubilarni koncert	– oproštajna beseda –	Beograd, 20. IV 1986.	2 primerka, tekst oproštajne besede, jedan primerak sa posvetom dr Dimitriju Stefanoviću
29.	3B-28	Pasteli 2	Duvački kvintet	1986.	1 primerak, in memoriam Pavle Stefanović
30.	3B-29	Pojanja jek: vokalno-instrumentalni zapis narodne poezije	Muški hor (+ hor dečaka, recitator, bariton, mezosopran)	Avgust, 1987.	1 primerak, za 200 godina od Vukovog rođenja
31.	3B-30	Plać matere Narodna – Pomurje (Slovenija)	Tri violončela	Beograd, 1988.	1 primerak
32.	3B-31	Petar Popović Jugoslavijo S. Grozdanov	Dečji hor i klavir	IX 1989.	1 primerak, priredio Z. Vauda

33.	3B-31a	Petar Popović <i>Jugoslavijo</i> S. Grozdanov	Dečji hor i klavir (izvod za hor sa klavirom + samo horska partitura)	IX 1989.	1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
34.	3B-32	<i>Retrospekcije</i>	Violina–violončelo	Oktobar, 1989.	1 primerak
35.	3B-33	<i>Mladinski zbori 1</i> (besedna stvaritev: Alenka Glazer)	A cappella, s klavirjem	VIII 1990.	1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
36.	3B-34	<i>Devojačka sećanja</i> Danica Petrović	Mecosopran i klavir	Avgust, 1990.	1 primerak
37.	3B-35	Spisak kompozicija Zlatana Vaude Sastavio: Dimitrije Stefanović		10. decembar 1990.	1 primerak, 2 lista papira, kucano na pisaćoj mašini
38.	3B-36	Dokument o kompozicijama koje je Zlatan Vauda poklonio biblioteci Muzikološkog instituta (naslovljeno na Dimitrija Stefanovića)		10. maj 1991.	1 primerak, kucano na pisaćoj mašini
39.	3B-37	St. Mokranjac <i>Himna Sv. Savi</i>	Jednoglasi, dvoglasni i troglasni dečji hor i klavir	Januar, 1991. Izdaje organizacija Prijatelji dece Beograda	2 primerka, priredio Z. Vauda, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
40.	3B-38	<i>Narodne pesme</i>	Obrađene za solo-jedno-dvo-troglas i uz pratnju klavira	April, 1998.	1 primerak, fotokopija
41.	3B-39	Petar Popović <i>Al je lep</i> (J. J. Zmaj)	Dečji hor i klavir, peva dečji hor Radio-televizije Beograd (izvod za hor i klavir + izvod za hor bez klavira)		1 primerak, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti

42.	3B-40	<i>Rođendanska</i> Narodna iz Hrvatskog Zagorja	Dečji hor		1 primerak, Radio-televizija Beograd, Nototeka br. 4024-DS
43.	3B-40a	<i>Rođendanska</i> Narodna iz Hrvatskog Zagorja	Dečji hor		1 primerak, Radio-televizija Beograd, Nototeka br. 4024-DS, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
44.	3B-41	D. Lukić <i>Ulični svirači</i>	Hor dečaka (izvod za hor i klavir + izvod za hor bez klavira)		1 primerak
45.	3B-42	M. Mrđanov <i>U bari</i>	Hor (troglasni hor)		1 primerak, za hor priredio Z. Vauda, Radio- televizija Beograd, Nototeka br. 4406-DS
46.	3B-43	<i>Rukovet</i>	Dečji hor		1 primerak
47.	3B-44	<i>Durmitor, Durmitore</i>	Za hor (troglas)		1 primerak, pečat Radio- televizija Beograd, Nototeka br. 4741-DS, sa posvetom Z. Vaude Srpskoj akademiji nauka i umetnosti
48.	3B-45	Program koncerta Dečjeg hora Radio- televizije Beograd (dirigent Z. Vauda)	Dečji hor Radio-televizije Beograd		2 primerka, jedan na srpskom, drugi na engleskom jeziku
49.	3B-46	Kratka biografija, popis dela i diskografija	Sastavila Ana Kotevska, izdalo Udruženje kompozitora Srbije		2 primerka, fotokopije, na engleskom jeziku